

ЖыкIэ Йоф зышIэшт паркыши Адыгейим щагъэпсыищт

Къэралыгъо корпорациеу «Росатомым» зэхищэгъэ я Х-рэ Дунэе форумэу «Атомэкспо-2018» зыфиорэр жьоныгъуакіэм и 14 — 16-м къалэу Шъачэ ѢыкIуагъ.

Урысыемкэ апэрэ паркыши хоу жыкIэ Йоф зышIэштэу Адыгэ Республикаам щагъэпсыищтм лъэтегъяуцо форумым Ѣыфашыгъ. Дивизионнэу «Росатом» зыфиорэр иахъзэхэль обществэу «Новавинд» иэкс-позиции шъхьааэхэм ар зэу ашынгъ.

Форумым хэлжэхъягъэхэм паркым иинэгъэштим, аш игъэпсынкэ пальэу Ѣылхэм нэйуаса зызерафашыгъэм имызакъоу, зыщашыищт чыпIэри видеомалхэмкэ зерагъэльэгъун альэкыгъ. Шэуджэн, Джэджэ районхэр аш къызэлти-убытыштых. Джырэ энергетическэ установокэ 60 фэдиз къызфагъэфедээ, МВт 150-рэ зильэшыгъэшт паркыр агъэпсыищт.

Нахьыпaloу улпъекунхэр зэхажагъях, паркым ипроектированиекэ ишыкIэгъэ Ѣофхъаа бзэхэр зэрхъягъях. ГүшьIэм пае, ильээрэ ныкюорэм къыклоц аш фэдэ улпъекунхэр зэхажагъях.

Урысыемрэ Голландиумра зэдагъэфедэрэ предприятиеу «RED WIND» зыфиорэр игнеральнэ директорэу, иахъзэхэль обществэу «Новавинд» хэхъоныгъэ егъашыгъэнэмкэ

игенеральна директор игуадзэу Эмин Аскеровым зэрэхигъеунэфыкыгъэмкэ, проектым игъэцэкIэнкэ ишыкIэгъэ амалхэр республикэм иэх. ВЭС-р агъэпсыищт зэрэфаехэм, Адыгэ Республикаам ихэбзэ къулыкъухэр IепыIэгъу къазерафэхъархэм мэхъанэшхо я.

Адыгэ Республикаам и Лышхъэу Къумпыу Мурат къа-зрадэлэрэм, бюрократическе пэриохъухэр зэрэшмыгъэхэм, шуагъэ къытэу республике хэбзэ Iешхъэтхэм зэрэдэла-жъэхэрэм яшуагъэкэ агъэнэфэгъэ планхэм адиштэу Йофшэнхэр псынкэу зэхажэх. Паркыр зыщагъэпсыищт чыпIэмкэ инженер лъыхъунхэр аухыгъахэх, станцием энергиеу къытыштыр зыфэдизир агъэнэфэгъах.

Мэкуогъум проектыр къэралыгъо экспертизэ ашыннэу рагхъухъэ. Гъемафэм ыкIэхэм адэжь станцием хэлтышт пкынгъохэр Адыгейим къыкIэлахъахъэурагъэжьэшт. Етланэ специалистхэр метрэ 75-м къыщечьэхъягъэу метри 135-м нэс зильэгэгъэшт башнэхэм ягъэуцун фежъэштых. 2018-рэ ильэсм ыкIэхэм адэжь апэрэ генерациер атлупшынэу рагхъухъэ.

Киловатт 220-рэ зильэшыгъэ подстанциер, электропрередачэхэм ялинихэу киловатт 220-рэ зильэшыгъэр джыдэдэм агъэпсых. Пстэумкы километрэ 15 аш икъыхъэгъэшт.

Чэщи, мафи зэлпуу имылэу ильэс псаум аш фэдэ станцием Йоф зышIэшт. Адыгэ ВЭС-м ильэсм къыклоц 1кВт/сүхх. миллион 355-рэ фэдиз электроэнергиеу къытышт.

АО-у «Новавинд» къызэри-тывгъэмкэ, 2016-рэ ильэсм къыщегъэжьаагуу 2023-рэ ильэсм нэс Краснодар краимрэ

(ИкIэух я 2-рэ н. ит).

Шъыгъо-шIэжь маф

ЖьоныгъуакIэм и 21-м зэхажэшт

Адыгэ Республикаам лъэпкъ Йофхэмкэ, IэкIыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адыряIэ зэпхынгъэхэмкэ ыкчи къэбар жъугъэм иамалхэмкэ и Комитет зэхахъэ ѢыкIуагъ.

Комитетым итхаматэу Шъхъэлэхъо Аскэр зэрищэгъэ зэхажъэм Кавказ заор заухыгъэр ильэси 154-рэ зэрэхъурэм фэгъэхыгъэ Ѣофхъаа бзэхэр зэрээхажэштхэм къытегущыагъ. ЙофшапIэхэм, еджапIэхэм, общественэ движенихэм ялыклохъэр зэхэтхэу къэлэ паркым къыщаублэншъ, Мыекъуапэ иурамэу Краснооктябрьскэм къырыклоштых. Филармониим ыпашхъэ Зыкыныгъэмрэ Зэ-

зэгъыныгъэмрэ ясаугъэтэу Ѣытый дэжь митингир Ѣызэхажэшт.

Митинг-реквиемым хэлэжээштых Адыгэ Республикаам и Къэралыгъо оредыIо-къэшьохко ансамблэу «Испъамыер», кэлэцыкlu театраллизованэ ку-пэу «Шыгъыжыер», ансамблэу «Ашэмээыр», нэмэгдэх творческе купхэр, артистхэр.

Зэхэшэкло купым хэтхэу Адыгэ Республикаам культу-

рэмкэ иминистрэ игуадзэу Шъэуапцэкко Аминэт, республикэ общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» итхаматэу Лымыщэкко Рэмэзанэ, ансамблэу «Испъамыер» ихудожественэ пащэ игуадзэу Агыржээнэкко Саныет къызэрала-гъэу, блэкыгъэ ильэсм зэхэштэн Йофхэм ягъэцэкэн еклюлаклэу афашиштыгъэм зыке-гъэшыпкъэжы, арэу Ѣытими, зэхъокыныгъэхэр ящыкIагъэх.

ШIэжь мафэм зэхахъэу ялэштим ипрограммэ къыщыха-гъэштыгъэр Ѣылэнгыгъэм дештэ. Лъэпкъ ШIэжьым ехылIэгъэ усэхэм къыщяджэштых, лыхъужынгъэх, гъыбзэхэм афэгъэхыгъэх оредхэр Ѣыцуштых. Стлашыу Яхъем, Мурад Гоц-лъапIэ, Амурэ Рузанэ, Нэгырэкко Алый, ГүукIэл Асхъад, фэшхъафхэм яеплъикIэхэр зэфахыссыжыгъэх. Лымыщэкко Рэмэзанэ игу-

пшысэхэм къапкъырыкыхээ, гушуагъо зыхэль оредхэр, музыкальна 1эмэ-псымхэмкэ мэ-къэмэ чэфхэр Ѣагъэшүүтхэп. Йофхъабзэм нах къеклурэ амалхэр агъэфедэштых.

Зэхахъэр жьоныгъуакIэм и 21-м пчыхъэм сыхьатыр 5-м къэлэ паркым Ѣаублэшт, сыхьатыр 6-м ехылIэгъэ Ѣофгъохэр лъагъэкIотэштых.

ЕМТЫЛЬ Нурбый.

ЖъыкIэ Йоф зышIэшт паркышхо Адыгейм щагъэпсышт

(ИкIеух).

Адыгэ Республикэмэрэ электроэнергиеу агъафедэрэр процент 12,4-кIэ (кВт/сыхь. миллиарди 3-кIэ) нахьыбэ хүщт ыкыд кВт/сыхь. миллиард 30-м ар нэсийт.

Адыгэ Республикэм и Лы-

шхьеу Къумпыл Мурат зэрилтыэрэмкIэ, жыы кIуачIэр гъафедгъэнэр зигъо Йофыгъо непэ къэуцу, республикэр зыфыщикирээ электроэнергииер ашт къыригъэкъу-жыши.

Гүшьиэм пae, республикэм ильэс кIес кВт/сыхь. милли-

ард 1,4-рэ хъурээ электроэнергиеу егъафед. Ежь электроэнергиеу къыхыжырэр проценти 10-м нэсэ нынэп. Проектын иштуагъэкIэ Адыгэ Республикэм процент 20-кIэ нахьыбээ электроэнергииер къыхыжыши.

— А проектын экономикэм

хэхъоныгъэ ригъашыши, республикэм нахьыбэу инвестициехэр къыхалхъаным фэорышшэшт. Ашт нэмыкIэу ЙофшэпIэ чыпIакIэхэрээ зэхашшэштых, республикэм ибюджети нахьыбэу хэбзэахъхэр къихъаштых, — хигъеунфыкыгъ Адыгэ Республикэм и Лышхье.

Шъугу къэтэгъэкыжы мы проектын епхыгъэ йофхъа-бзэхэр зы чыпIэм зэрэш-гъэцакIэхэрэр. Псэуальэр схемами, 2018 — 2022-рэ ильэс-хэм электроэнергетикэм хэхъоныгъэ зэришшишт програм-мами ахагъахъагь.

(Тикорр.).

Зигъо Йофыгъохэм атегущыIагъэх

Адыгейм и Лышхьеу Къумпыл Муратрэ Урысые Федерациим и Лыэпкь гвардие Къыблэ шольырыдзэхэмкIэ ипа-щэу, Урысыем и Лыхъужъеу Олег Козловыимрэ зэдырягъэ зэлукIэгъум Росгвардием Адыгэ РеспубликэмкIэ икъутамэ Йофу ышIагъэм, гъецкIэкIо хабзэм икъулыкъухэмрэ Росгвардиемрэ зэрэзэдэлажъэхэрэм япхыгъэ Йофыгъохэм щатегущыIагъэх.

ЗэлукIэгъум джащ фэдэу хэ-
лэжьагъэх Урысые Федерациим
и Лыэпкь гвардие Къыблэ шольырыдзэхэмкIэ ипащэ

игуадзэу Александр Александровыр,
Росгвардием Адыгэ РеспубликэмкIэ икъутамэ ипащэу
Алексей Порва, Адыгэ Рес-

публиком иветеранхэм я Совет итхъаматэу Къоджэ Аслын.

Йофшэнхэр Росгвардием дэ-
гъо республикэм зэрэшчи-
хищхэрэр Адыгейм и Лы-
шхье хигъеунфыкыгъ. Иль-
сыр къизихъагъэм къыщгъэ-
жьагъэу йофхъэбэз ин пчагъэ
зэрахъэгъах, общественэ рэ-
хъятныгъэм икъеухъумэнкIэ
ахэм хэукононгъэхэр ашыгъэхэп.
Республикэм непэ
льэпкь, дин зэгурулонгъэ,
социальнэ, экономикэ зыпкы-
итныгъэ иль.

«Урысыем и Президент къы-
гъацугъэхэш пшъэрэльхэр икью
Росгвардием Адыгейм щегъэ-
цакIэх. Йофыгъоу къеуцхэрэр
зэкIэ псынкIэу зэшшуахъ. Йоф-
шэнхэр республикэм зэрэ-
шызэхашэрэм тэгъэрэз. Рес-
публикэм исхэм яшыкIэ-псэу-
кIэ зыкьеэтигъэнэм кIуа-

чэу тиэр джыри етхъылэшт.
Неуцшэ мафэм цыфхэм яцы-
хъэ тельян, рэхъатэу йоф ашэ-
нэу, кIэлэцкIуухэр апунхуу
амал яIэн фае», — къыуагъ
Къумпыл Мурат.

Адыгейр ичыпIэ гупсэу Олег
Козловым ельытэ: «Мыекуапэ
ия 131-рэ мотошончэо бригадэ
шъхъаф икомандир ильэс за-
улэ ар игодзагъ. Республиком
исхэм ашт къулыкъу адихьыгъ,
нубдэгъуныгъи адыри! Ахэм
зэу ашыц Адыгэ Республикэм
иветеранхэм и Совет итхъа-
матэу Къоджэ Аслын.

«Урысыем и Лыэпкь гвардие
идзэхэм я Федеральнэ кулыкъу
и директорэу, дээм инженер-
ралэу Виктор Золотовым гъэ-
цакIэх, законодательнэ хаб-
зэм тыгурьон зэрэфаем
ренэу тынаэ тырытэгъадзэ.
Адыгейм ашт фэдэу зэгурио-

ныгъэ Ѣызэдьрия. Республи-
кэм зэрэхахъорэм, цыфхэр зэ-
рэхъумагъэхэм гу алтытэ.
Тэ сидигуу тъжкуудэгушыIэн
ыкIи пшъэрэльэу тапашхъе
къырагъауцохэрэр дгъецкIэн-
хэм тыфхъазыр. Пшъэрэль
шъхъаэу тиэр цыфхэм яшы-
нгъээрэ япсаунгъэрэ къэты-
хумэнхэр ары», — къыуагъ
Урысые Федерациим и Лыэпкь
гвардие Къыблэ шольыры-
дзэхэмкIэ ипащэ.

ЗэлукIэгъум джащ фэдэу
Росгвардием иофишэн епхы-
гъэ зигъо Йофыгъохэм, Росгвар-
дием Адыгэ РеспубликэмкIэ
икъутамэ мылькуки, техникикIи
нахь зэтегъэпсыхъэгъэнэмкIэ
гүхэльэу яIэхэм щатегущыIагъэх.

**Адыгэ Республикэм
и Лышхье
ипресс-кулыкъу**

Щытхъур къалэжьыгъ

АР-м ихыкумышIхэм я Совет зызэхашагъэр ильэс 25-рэ зэрэхъугъэм фэгъэхьыгъэ
игъекIотыгъэ зэхэссыгъо АР-м правосудиемкIэ и Унэ ѢыкIуагъ.

Йофхъабзэм хэлэжьагъэх
АР-м и Ашьэрэ хыкум и
Тхъаматэу Трахъо Аслын,
АР-м и Конституционнэ ыкыд
Арбитражнэ хыкумхэм ятхам-
атэхэу Лыхъэтыкъо Аскэр-
рэ Игорь Дивинимрэ, респуб-
ликэм ихыкум сообществэ ипа-
щэхэр, хыкумышIхэр.

Зэхэссыгъор зэрищаагъ АР-м
ихыкумышIхэм я Совет итхъа-
матэу Бзэдэжжыкъо Натусе
Шыхъам ыпхъум. Советын
иофишэн хэлажэхэрэм зэра-
фразэр къыуагъ, хыкумышIх-
эр общественэ институтхэм
ыкIи организацихэм иофишэн
зэра-
дашэхэрэм иштуагъэкIэ хыкум
зэхэфын системэм ялахьышу

зэрэхашыхъэрэр кIигъэтхъыгъ.
ХыкумышIхэм яреспублике
Совет ильэс 25-у къыззине-
кыгъэм изэфхэхыссыгъхэр Тра-
хъо Аслын къышыхъээ, сове-
тыр хэкум сообществэм икъу-
лыкъоу зэргэхэпсыгъэм мэхь-
нэшо зэрийэр къыхигъэшыгъ.
А унашьом иштуагъэкIэ хыкум
зэхэфынр зэлухъгъэу Ѣытныгъ-
кIэ, социальнэ мэхъан эзIе йо-
фыгъохэм язашхынкIэ, хыкум-
хэм яофишэн нафу Ѣытныгъ-
кIэ ыкIи хыкум зэхэфын
изытет нахьышу ѢытныгъэмкIэ
амал дэгүхэр ѢекIэхэе хувь.

Адыгэ Республикэр зыщаагъ-
псыгъэ лъэхъаным хыкум ха-
бзэм имэхъан гъэптигъэнэм
хыкум сообществэм итхама-

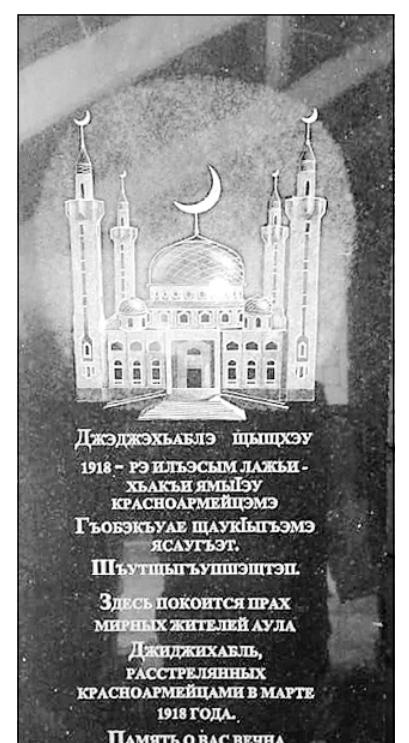
ыкIи Ѣыми ємыпхыгъэу Ѣытныгъ-
кIи зиахьышу хэзыхышыхъэ-
гъэ Адыгэ хэкумкIэ хыкум-
ышIхэм я Тхъаматэштыгъэу
ыкIи АР-м и Ашьэрэ хыкум
иапэрэ Тхъаматэу Ѣытныгъ-
кIэ Делэкъо Ерстэм Мэджид-
э ыкъом ыцэ дахээлэ рауагъ.

МэфэкI шыкIэм тетэу АР-м
ихыкумышIхэм я Совет ишыт-
хуу тхытхэр афагъэшшошагъэх
АР-м и Арбитражнэ хыкум
итхъаматэу Игорь Дивиним,
Мыекуопэ къэлэ хыкумым
итхъаматэу Виктор Вологоди-
ным, хыкумышIхэм Бэрзэдж
Байзэт ыкIи Михаил Сапуно-
вым. Джаш фэдэу республике
хыкум сообществэм итхама-

тэштыгъэхэу Ольга Куличенкэм,
Набэкъо Аслынхъан, Влади-
мир Ткаченкэм, Александр
Честнейшэм, нэмыкIхэм яофи-
шэн Ѣытхъукъэ къыхагъэшыгъ.

КIеухым республиком ихы-
кум системэ икъулыкъушэхэм
азыфагу ѢыкIогъэ спорт зэнэ-
къохуу икIеуххэр зэфахьы-
сзыжыгъэх. Ар хыкумышIхэм
я Совет июбилей фэгъэхьы-
гъагъ ыкIи спорт лъэпкь зэф-
шьхъафхуу шахматыгъэм, нар-
дымкIэ, тениссыгъэм, баскетбо-
лымкIэ хыкумышIхэр зэнэкъо-
кууьх. Хагъеунфыкыре Ѣы-
пIэхэр къыдэзыхыгъэхэм ку-
бокхэр аратыгъэх.

КИАРЭ Фатим.

Зэгуцафэхэрэр къаубытыгъэх

Гъэзетэу «Кубанские новости» зыфиорэм къызэритьгъэмкIэ, Краснодар краим ивице-
губернаторэр Ѣытныгъэ Ахэджэго Мурат иунагъо хъункIэн, укын бзэджэшагъэхэр Ѣызезы-
хагъэхэу зэгуцафэхэрэр жъоныгъуакъем и 15-м поселкэу Яблоновскэм къыщаубытыгъэх.

КъулыкъушIхэм къызэрать-
ыкIемкIэ, къаубытыгъэхэу Сергеий
Пономаревым ильэс 50, Иван
Кононенкэм ильэс 34-рэ аньб-
жыхъ, түми ыпекIэ хъанс ате-
льигъ. ХуульфыгытIури Крас-
нодар краим дэтхагъэх.

Мы уахьтэм бзэджашIхэр

охтэ гъэнэфагъэкIэ зыщаагъ-
псыгъиэхэрэ изоляторэр Тэ-
хъутэмькье районым итым
чэсихъ.

СледствиемкIэ органхэм пэ-
шюрыгъэшъеу зэргэхэунфы-
гъэмкIэ, жъоныгъуакъем и
9-м, чэщым къуаджэу Псэй-

тыку Ахэджагохэм яунагъо гъэ-
бытагъэкIэ бзэджашIхэрэ екly-
хи, Мурат янэу Луизэ аукыгъ,
ятарэ ышыпхъурэ утын пхы-
шэхэр арахыгъэх, улагъэхэр
атыращагъэх.

Адыгэ Республикэм ихэ-
бзэухуумэхкIэ къулыкъухэм бзэ-

джашIхэр къаубытыгъэхэм афэ-
гъэхьыгъэ къэбар гъэнэфагъ-
тье къатыгорэр. УФ-м Следст-
виехэмкIэ и Комитет Следст-
виехэмкIэ и ГъэлорышланIэу
АР-м Ѣызэм мы бзэджашIх-
гъэмкIэ уголовнэ йофитly къы-
зэуихыгъ.

ГъэцкIэкIо куп.

Ныбджэгъу льапIэхэр!

Джэдэхъаблэ Ѣырхуу 1918-рэ ильэсм лажи-
халсан ямызэу шаукынгъэмэ афэгъэхьыгъэ
саугъэтэу жъоныгъуакъем и 20-м сыхьатыр
11-м къыззIуахы-
щым шыукъетэгъэ-
благъэ.

ГъэцкIэкIо куп.

Хэкум ифэбагъэ зэхашлагъ

Израиль кыкыгъэх тильэпкъэгъухэр Адыгейм тхъамафэрэ ихъаклагъэх. Адыгэ къуаджэхэу Кфар-Камэрэ Рихъание-рэ къарыкыгъэ купым хэтхэм хэкужым ичъиопс къапльыхъагъ, ятэжь пашъехэр кызыщыхъугъэхэ, зыщаплугъэхэ чынальэм кыщаклухъагъ.

«Интурист-Адыгей»
зыфиорэ компаниемрэ
Израиль ит зекю фир-
мехэмрэ зээзэльныгъэ-
ялэу lof зэрээдашлэ-
рэм ишүагъэкэ, лэкыб
къералыгъом къикы-
гъэх тильэпкъэгъухэр
ильэс пчъагъэм зыкэ-
хьопсыгъэх гухэльыр
къызыдаагъэхъун алъэ-
кыгь.

Ілпекі зигугуы къэт-
шыгъэ зекіо фирмәү
«Интурист-Адыгея» зы-
филорәм илаштәу Кыкы
Ерстәм тызэрәцигъэто-
загъемкә, ильәс пчыагъэ
хъугъеу Израиль юф да-
шшә. Тильәпкъягъухәу аш-
щыпсәүхәрәм аышыщхәу
ятәжъ пашъехәм ячыгужъ
зәзыгъельәгъу зыштоңгъо ку-
пи 3 — 4-р ильәсым къыкыц
Адыгейим къырагъэблагъэ. Аш-
фәдә аපәрә купыр бәмышшәу
республикәм шынай,

— Нэгүүрэ 55-рэ хүрэе күпүр тхъамафэрэ Адыгейим ихъаклагъэх, — кытфелуяте Ерстэм. — Мын дэжьым къыхэзгээщи сшоингу зэкіе къэклюагъехэм аныбжь ильэс 60-м зэрхэгүүгээр. Тихэку зышылхэе уахьтэм къыклоц рес- израиль кыкын ба күлүм кын пэгъокыгъэх. Псэуплэм дэт музейм, гурыт еджаклэм хъа- кхэхэр ашагъэх, къоджедэс- хэм лъытгэнхэгъэ зыфашыхэ- ре цыиф цэргилюхэу ялэхэм афэгъэхыгъэ къебархэр къа- фалотагъэх.

ныр, бгъэльэпIэныр. Тинепэрэ мафэхэми мыр чIэнагъэ зэрэмыхъугъэр тинэрлыгъу. Фэдз щыпсэухэрэ нахьыжхэр ныбжыкIэхэр шыхэм атесхэу Израиль къикIыгъэ купым къы пэгъокIыгъэх. ПсэупIэм дэт музейм, гурыт еджапIэм хъа кIэхэр ашагъэх, къоджедэс хэм лъйтэнгыгъэ зыфашыхэрэ цыф цIероюхэу ялэхэм афэгъэхыгъэ къэбархэр къа фалотагъэх.

Шэнгызэлэжьэу, обществен нэ юфышIэу Къуекъо Асфар тильэпкъ ихъишигъэ, тарихыр зыпхырышыгъэ къэбархэр Израиль къикIыгъэ тильэпкъэгъу хэм къафиолатгъ.

— Адыгейим ит къоджэ зэ клужхэм Фэдз ащищ. Гъеса гъэу, еджагъэу, хабзэр зигъо гогьоу псаоу мыш къыдэкIыгъээр makIэп, — хъакIэхэм за къыфигъэзаг Кошхъэблэ рай оным ит Адыгэ Хасэм ипа шэу НэпшIэкъуй Аминэ. —

— Жекъо къвралы вом кылкы въ зекъо купым зы мафэ тэри тырыгъусаъ. Адыгеим ит къудажхэм аштыпсэхэрэм ящылақлэ, шэн-зеклыаклэу ахэльхэр Фэдз ищысеклэ хъаклехэм арагъельэгъугъ.

— Адыгэ нэшанэхэу тинахъижъхэм ахэльтыгъэхэр мы къудажем щагъецаклэх. Абзэ инэущагъэльаплэ, къышагъэгүнэ ясабый цыкылхэмми ар къызэрраухъумэштым пыльых.

— Тилъепкъ итарихъ зэри-
фэшьушашу нахъ зыщизэх-
пшлэхэрэм Фэдз ашыц, — кье-
люате Кык! Ерстэм. — Непэре
уахътэм республикэм
щыпсэухэрэм ящы! Экэ-псэукэ
зыфэпэр тихъякхэм мыш ша-
раухбумчгым пыльых.

Израиль кыкыгэхэ хва-
кхэм арагъэлэгтүйэр зэкэз
ашогъешэгъоньх. Хэкум щын
псэухэрэм ящы! Экэ-псэукэ
ежхэм ягувшысэхэм атефэ-
жымэ агъэунэфыгъ. Адыгейим
шылагъяхэм къафаулаххэрэ

зыфэдэр тихвакхээм мыш ща-
льягын амал яй.
Адыгэхэм ижьыре хабзэу
согдим шинши хасыр ти-
щыга вэхэм квафагутэхэрэ-
къэбархэм ядэулыгхэмэ, джы-
пстэури нэрыльгэту афэхыгүр
Хүйтн Шамшат Исаевын чад-
жилжээ.

ахэлъым щыщ хъаклэр плъйтэ- Хъахъу Щэукет Израиль ит

адыгэ къоджэ зэкъужьэу Кфар-Камэ щыш. Адыгейим ятюнэрэу къэкъуагъ. Апэрэу къызыкло-гъагъэр бәшләгъэ, а уахътэм къыклоц зэхъокыныгъеу фэхъу-гъэр зеригъешлән мурад иләу хәкужымъ къебләгъагъ.

— Апэрэу адыгэ чыгужьым сыкъызыкъ! Огъагъэр бәшлагъэ, ау непэм фәдэу зэкъэри сигу къэкъыжы, — къытфөуатэ Щэукет. — Тхъамәфитлурэ Адыгейим икъэлэ гупчэ сиышиагъ. Израиль сыкъыщыхъугъ, ильяс 67-рэ хъугъэ сиызыпсәүрэр, ау тятэжъ плашъэхэм ячыгужъ нахъ дахэ дунаим темытэу къысщэхъу. Мыщ жъэу щылэр нэмымки, ар бъэгум дизы мэхъу.

илыклоу, күпүр хэкужьым къэ-
клоным зидахышылу хэзэйши-
хэгээ Лытужь Юсыф гуши-
лэгэу тыфэхүүг. Аш къызэри
Луагъэмкіэ, тильэпкъэгүүхэр
ячыгужь къэклонахэм пае ишы-
кіэгээ тхылхээр ыгъэхвазы-
рыгъэх. Ежь ышыхъэки Адыге-
им къеблэгъэним кіэхъопсы-
щтыгъэ, ыпекіэ къэклон амал
зэrimылагъэм къыхэкіэу лъэп-
къым итарихъ зыпхырышигъэ
ичыгужь зэрифэшьушаэу къы-
зэпиплыхъагь.

хыгъ. Сызэрупгышсээцгъэм фэдэу къычIэкIыжыгъ, — игупгышсэхэмкэ къыддэгүащэ Юсыф. — Анахъэу къыхэзгъэшы сэлоигъор сабый цыкыг-

хэр адыгабзэкіэ зэрэгүүщіл-
хэрэр ары. Ащ лъэшэу сиғъе-
гушхуагъ. Тинахыыжхэм сы-
дигъи алоштыгъе: «Бзэр ѩэл-
фэ лъэпкъыр щыләшт». Непе
тинэрыльэгъу хъуягъэ къыткіл-
хъухъяэхэрэ ныбжыкілхэм бзэр
кызызраухъумэрэр. Ащ сэркіэ
мэхъянэшхо ил.

Іәкѣйбим кылғыгъэ купышхом анахъыжъеу ахэтыгъэ Нәпсәү Азиз тигуапәү гүштіләгү ты-фәхъуыгъ. Ильяс 82-рә зыныбжъе лыжъыр апәрәү Адыгейм къэ-кluагъ. Ицыкluгъом къыше-гъекъағъеу илъәпкъ итариҳъ щыгъуаззәу къэтәджыгъ. Янәжъ-ятәжъхәм, янә-ятәхәм хәку-жъым фәгъәхъыгъэ къәбархәр къыфалуатәштыгъе, ашт фәгъе-

Хыыгъэ тхылъхэм шюгъэшлэгъонэу яджэштыгъэ. Адыгейм къэкъягъэхэм къальэгъуѓэр къаригъэотэжкыныр иклэсасыг, ежкыри къэкъоным лъэшшу клэхъопсыштыгъэ.

— Синьбджэгъу Адыгейм берэ къаклощтыгъэ, — къытфелуатэ Нэпсэу Азиз. — Аш къысфиуатэрэмэ сшлогъашшэгъонэу сядэуцхтыгъэ, сэри сывнитуукэ спъэгъуным сыкэхъопсыщтыгъэ. Гухэльэу сиагъэр къыздэзгэхъун зэрэслээкыгъэм сегъэгушхо. Сэ кызыэрэсфауатэштыгъэм фэдэу джы сэри хэкум къисхыгъэхэ къэбархэм сикъоджедэсхэр ахэзгээдэлощтых. Хэкужым рэхъятынгъэ ильэу зэрэшыпсэухэрэр, чыюпсым идэхагъэ зыпэвшын зэрэшымылэр, сильэпкээгъухэр зэкүжьеу зэрэзэдышынхээр гупшысэ шхъяаэу къыхэзгээшчах.

Тильэпкъэгъухэм алъэгъу-
гъэм рыразэхэу зыщыпсэухэ-
рэ къэралыгъом агъэзэжьыгъ.
Сыд фэдизэу зэкүлжьэу къя-
лотэгъэ къэбар нахьи униту-
кэ пльэгъу гъэм нахь уегъэ-
разэ. Джыри мызэу, мытлоу
ячыгужь къэклонхэки хъун,
къэзыгъэзэжьынхэри къахэ-
кынкыи пишэнэп.

ГЬОНЭЖЬЫКЬО Сэтэнай.

Сурэхэр Артур Лаутеншлэгер тырихыгъэх.

Хъанэхъу Асхад къызыыхъугъэр ильэси 100 хъугъэ

ИЦЫФЫШІУГЪЭКІЭ джыри къитхэт

1967-рэ ильэсүм Шэуджэн райисполкомын гъесэнгъэмкэ иотдел сиритащэу пчэр кыуихи зы лы дэхэшхо горэ кабинетын къихъагь. Зэрэшишэнэу, сэламэу къыхыгъэм иджэуап естыжьи, сыйыфэтэджыгь, къэзгэтийсыгь.

Лыр апэрэу сэльэгьу, адигэбээ къабзэктэ къыздэгушыгь. Адигэмэ зэршэнэу, ежь къымыуу зыфаемкэ сеупчыныр къеэгъекуягь. Ау зыримыгъеу-къихъэу Мыеекуапэ къизерикъирэр, Адигэ радион Ioф ээрэшишэрэр, районым иеджаплэхэр къезуухыгъэрэр экзаменхэм зэрафэхъазырхэм сыйытыригъеэгүйгээнэу зэрэфаэр къыуагь. Зыщытыр сшэмэ сшойгъуу, зи сымыуу, сепльгъу. Аш ежь псынкэу гу къыльити, къыуагь: «Сэ Хъанэхъум сашыц, сцэр Асхад — редактор шъхъаэу хэку ра-

Хъакіем зыкъызелтыхъым, къэзгъекотэжьи, имашинэ итисхъажык Мыеекуапэ клюкыгъ. Ау сэ сиумэхъыгъэм фэдэу сегушыш: мыр кэлэгъаджэктэ енэгүягь, упчэу къытихъэрэр упкэлкыгъэх, гүшүэл пыс ахэмтэу, яджэуап къептышти мсынкагъу щытыгь.

Сыгукэ сицагэ зэхьум, Иван Романовичим (мыр сэ сиклэгэ-еаджэштыгь) escokыгь: «Хъанэхъу Асхадэу мы къичэхъэгъагьэр кэлэгъаджэктэ

унэмрэ зы щагу дэтых. Бэрэ тызэлкэ, тызэдэгушыгь, тызэумыкэмэ тызэфэзэшы хъугъэ.

Хъанэхъу Асхад 1918-рэ ильэсүм жъоныгъокэ мазэм адигэ чылэу Тыгъургъой къышихъугь. Къыгъешшагъэр макіми (ильэс 66-рэ ныїл), гъехъагьэу иэр бэ. Чылэм щеджагь, педучилицир 1937-рэ ильэсүм къуухыгь, кэлэгъаджэу, завучэ, директорэу еджаплэм Ioф шишшагь. Хъэгэу зэошхом хэлжьагь, медальхэр илэхуу псаоу чылэм къыгъэзэжыгь, кэлэгъеджэн Ioфым пыхъажыгь. 1950-рэ ильэсүм Мыеекуапэ, партием ихку комитет ыпкы къикыкэ, Адигэ тхыль тедзаплэм редакторэу къырагъблагь, етанэ радиокомитетын адигэ кадрэхэр ищыкгэгъагьэхэти, 1954-рэ ильэсүм аш адигэ къэтихъэм яредактор шъхъаэу агъакло. Асхад адигабзэм ихэхъонгыгь илахьышу хишихъагь — радиом, телевидением халэлэу зэраачлажьэрэм дакло урсысыбзэкэ тхыгъэ тхыльхэр адигабзэктэ зэри-дээжыгъыгь, адигэ литературамкэ учебникхэм язэхгээ-уцен хэлжьэштыгь, радиомкэ пчыхъэзэххээ пчагъэхэм япроектхэр зэхигъэуцштыгь. Цыфышу юшагъэр, лъэпкын

Цыфхэр пшэнхэ зэрэфаем фэгъэхыгь ар. Узыдэлажъэхэрэр пшэнхэ фае ахэм узэрэдэзекштияр къыхэхынным пае. Джар къызыхэхынхуу къыхэхынхуу, цыфмэ зэфэдэу шу уальягъушт. Аш фэдэу тильэхъан зиггуу ашырэмэ ашыщыгь Андырхье Джалтэмыри. Мы цыфышу лъэпкын ахахъэштыгь Хъанэхъу Асхади. Ар зысшэрэм къышгэжьагьэу джы къызнэсигъэм игугуу laekэ къышыгъэу цыф сирхиылгагь. Итеплэеки, ишэнки, иунагъоки узэхъопсэн адигэлэу щытыгь. Рэхьатэу, шэн гъэнэфагь иэу, имыоформэ ахэмхъэу, Ioф нахьышу зэрээшүүхыщтым пыльэу зекштиягь, «зику исым иорэд къезыгыорэми» ашыщыгь. Ioф зыдишэхэрэм шу альягъуштыгь, сыда пломэ ымыушхъакуухуу яоф зэрэгцэктэн фаэр, ежь ѿнсэ афэхъуу, агуригъалштыгь. Асхад Iэнэтэшхо илагъэр, ау анахь Iэнэтэшхуу илагъэр ицыфигь, иадигагь, ары ыкын цыфхэм зыкъашмыгьупшэжырэр.

«Цыфыр зыллэктэ зэктэ дэллэжы» зылорэмэ адэзгаштэрэп. Цыфым шушигъэр иэр клюдэрэп, къэнагъэхэм къахэнэ, агъедфэдэ. Сэ Асхад ибын-унальо сицагыуаз. Ыкъо ана-

Асхад зысшэрэм къышгэжьэ-жьагьэу джы къызнэсигъэм игугуу laekэ къышыгъэу цыф сирхиылгагь. Итеплэеки, ишэнки, иунагъоки узэхъопсэн адигэлэу щытыгь.

Русльян ышнахыкэу Зауркъан институтитуу къуухыгь, культурэмкэ Министерствэм иперплетнэ фабрикэ директорэу илагъ, цыфышу щытыгь, ау бэ къыгъэшагь.

Асхад икілэ анахьыкэу Адам талант гъэнэфагь хэльэу къэхъугъагь. ышнахыжхэм ишэнкэ анахь псынкэба плонэу щытыгь, ау сенэгүе ар талантышхуу иэм ехыгъагьэктэ. Адам Саратов дэт къэралыгь консерваториер дэгүү дэдэу къызеухым, 1970-рэ ильэсүм Мыеекъолэ музыкальн ержаплэм фортипианэмкэ икъутамэ къыншызэхуу, ныбжыкэхэр щыргэдажх. Аш нэмийкэу, ежь Адама солистэу, концертмейстерэу Адигеим, Налык, Краснодар, Черкесскэ ашыклохэрэ концертхэм ахэлажьэштыгь. Училищым идиректорэу щытыгь, аш ыуж Адигэ Республиком культурамкэ иминистрэу агъенафэ, адигэ культурэм хэхъонгыгь ышэу ёублэ. Адигэ Республике цыккүм симфоническэ оркестрэ, Камэрнэ музыкальн театрэ, эстраднэ ансамблэу «Ошутен», нэмийхэри иэхэ мэхь. Адама ишушлагъэхэр цыфхэм ашыгыупшэхэрэп, аш къыхэкэуу Мыеекуапэ зыцыпсэущыгь унэм идэпкь ибарельеф дахэу тарагъеуцаагь.

Асхад ыкъохэм щытхуу апльыр зишушлагъэр ежыр. Ар сээзгъяорэмэ ашыц Адам ыпхьюу Мариет, джы Санкт-Петербург дэсүм, адигэгэшхэхэлэу зэрэштыр.

Русльян ипхъорэльфхэр — Амирра Астемирре — Асхад къылъэгъужынхуу инаслып къыхыгь, ау ежь зэрэдэзекштиягъэм къыщимыгъакэу япун-лэжын ятэжьуу Русльян пыль. Адигабэр, адигэ зеклэгэгэлкээ, адигэ къэшүүкээр ахэм арьгашаа. Адама ыпхьюу нахьижьэу Заретэ юристэу Ioф ёшэ, анахьыкэу Нэфсэт Пенсионэмкэ фондым Ioф щешэ. Зауркъан ипшъашьэу Беллэ Инэм ержаплэм музыкамкэ щыргэдажх. Асхад ишынгъээлэзийгээ шыгынхээрээ ахэр арьх.

Гыыш Нухь.
Филология шэнгэхэмкэ доктор.

Хъанэхъу Асхад 1918-рэ ильэсүм жъоныгъокэ мазэм адигэ чылэу Тыгъургъой къышихъугь. Къыгъешшагъэр макіми (ильэс 66-рэ ныїл), гъехъагьэу иэр бэ. Чылэм щеджагь, педучилицир 1937-рэ ильэсүм къуухыгь, кэлэгъаджэу, завучэ, директорэу еджаплэм Ioф шишшагь. Хъэгэу зэошхом хэлжьагь, медальхэр илэхуу псаоу чылэм къыгъэзэжыгь, кэлэгъеджэн Ioфым пыхъажыгь. 1950-рэ ильэсүм Мыеекуапэ, партием ихку комитет ыпкы къикыкэ, Адигэ тхыль тедзаплэм редакторэу къырагъблагь, етанэ радиокомитетын адигэ кадрэхэр ищыкгэгъагьэхэти, 1954-рэ ильэсүм аш адигэ къэтихъэм яредактор шъхъаэу агъакло. Асхад адигабзэм ихэхъонгыгь илахьышу хишихъагь — радиом, телевидением халэлэу зэраачлажьэрэм дакло урсысыбзэкэ тхыгъэ тхыльхэр адигабзэктэ зэри-дээжыгъыгь, адигэ литературамкэ учебникхэм язэхгээ-уцен хэлжьэштыгь, радиомкэ пчыхъэзэххээ пчагъэхэм япроектхэр зэхигъэуцштыгь. Цыфышу юшагъэр, лъэпкын

шушигъэр ипхъорэльфхэр ахэм арьгашаа. Адама ишушлагъэр цыфхэм ашыгыупшэхэрэп, аш къыхэкэуу Мыеекуапэ зыцыпсэущыгь унэм идэпкь ибарельеф дахэу тарагъеуцаагь.

Сэргүэ, цыфышу дэдэмэ ашыцгъэти, Иван Романовичим къызилкэ Тхъэм къытихъагьэм фэдэу къысщыхъуцтыгь. Джыри хэхъуагь, иеплэйкэ тэрэзэу къычэгь.

«Мыхъурэ щылэп» alo цыфхэм. Аш ыуж ильэс зытүүш тешшагъэр сэри Мыеекуапэ Ioф шиллэгэлкэ сыйкэлжы. Гъэшэгъонба, унэу къысатыгъэмрэ Хъанэхъу Асхад зычэс

сенэгүе, игушыкэ иупчэхэм джаущтэу къысщагьэхъу. «Къэпшагь, ар директорэу Тууцож районым ит еджаплэм горэм къыкыгьэу Краснодар щыреклэгъигэ конференцием къышигъущыгъагьэу къэсэшлэжь, «Если не ошибаюсь, его зовут Асхад Биляович — порядочный человек», — къытихъагь.

Сэргүэ, цыфышу дэдэмэ ашыцгъэти, Иван Романовичим къызилкэ Тхъэм къытихъагьэм фэдэу къысщыхъуцтыгь. Джыри хэхъуагь, иеплэйкэ тэрэзэу къычэгь.

«Мыхъурэ щылэп» alo цыфхэм. Аш ыуж ильэс зытүүш тешшагъэр сэри Мыеекуапэ Ioф шиллэгэлкэ сыйкэлжы. Гъэшэгъонба, унэу къысатыгъэмрэ Хъанэхъу Асхад зычэс

сенэгүе, игушыкэ иупчэхэм джаущтэу къысщагьэхъу. «Къэпшагь, ар директорэу Тууцож районым ит еджаплэм горэм къыкыгьэу Краснодар щыреклэгъигэ конференцием къышигъущыгъагьэу къэсэшлэжь, «Если не ошибаюсь, его зовут Асхад Биляович — порядочный человек», — къытихъагь.

Сэргүэ, цыфышу дэдэмэ ашыцгъэти, Иван Романовичим къызилкэ Тхъэм къытихъагьэм фэдэу къысщыхъуцтыгь. Джыри хэхъуагь, иеплэйкэ тэрэзэу къычэгь.

«Мыхъурэ щылэп» alo цыфхэм. Аш ыуж ильэс зытүүш тешшагъэр сэри Мыеекуапэ Ioф шиллэгэлкэ сыйкэлжы. Гъэшэгъонба, унэу къысатыгъэмрэ Хъанэхъу Асхад зычэс

сенэгүе, игушыкэ иупчэхэм джаущтэу къысщагьэхъу. «Къэпшагь, ар директорэу Тууцож районым ит еджаплэм горэм къыкыгьэу Краснодар щыреклэгъигэ конференцием къышигъущыгъагьэу къэсэшлэжь, «Если не ошибаюсь, его зовут Асхад Биляович — порядочный человек», — къытихъагь.

Сэргүэ, цыфышу дэдэмэ ашыцгъэти, Иван Романовичим къызилкэ Тхъэм къытихъагьэм фэдэу къысщыхъуцтыгь. Джыри хэхъуагь, иеплэйкэ тэрэзэу къычэгь.

«Мыхъурэ щылэп» alo цыфхэм. Аш ыуж ильэс зытүүш тешшагъэр сэри Мыеекуапэ Ioф шиллэгэлкэ сыйкэлжы. Гъэшэгъонба, унэу къысатыгъэмрэ Хъанэхъу Асхад зычэс

сенэгүе, игушыкэ иупчэхэм джаущтэу къысщагьэхъу. «Къэпшагь, ар директорэу Тууцож районым ит еджаплэм горэм къыкыгьэу Краснодар щыреклэгъигэ конференцием къышигъущыгъагьэу къэсэшлэжь, «Если не ошибаюсь, его зовут Асхад Биляович — порядочный человек», — къытихъагь.

Сэргүэ, цыфышу дэдэмэ ашыцгъэти, Иван Романовичим къызилкэ Тхъэм къытихъагьэм фэдэу къысщыхъуцтыгь. Джыри хэхъуагь, иеплэйкэ тэрэзэу къычэгь.

«Мыхъурэ щылэп» alo цыфхэм. Аш ыуж ильэс зытүүш тешшагъэр сэри Мыеекуапэ Ioф шиллэгэлкэ сыйкэлжы. Гъэшэгъонба, унэу къысатыгъэмрэ Хъанэхъу Асхад зычэс

сенэгүе, игушыкэ иупчэхэм джаущтэу къысщагьэхъу. «Къэпшагь, ар директорэу Тууцож районым ит еджаплэм горэм къыкыгьэу Краснодар щыреклэгъигэ конференцием къышигъущыгъагьэу къэсэшлэжь, «Если не ошибаюсь, его зовут Асхад Биляович — порядочный человек», — къытихъагь.

Сэргүэ, цыфышу дэдэмэ ашыцгъэти, Иван Романовичим къызилкэ Тхъэм къытихъагьэм фэдэу къысщыхъуцтыгь. Джыри хэхъуагь, иеплэйкэ тэрэзэу къычэгь.

«Мыхъурэ щылэп» alo цыфхэм. Аш ыуж ильэс зытүүш тешшагъэр сэри Мыеекуапэ Ioф шиллэгэлкэ сыйкэлжы. Гъэшэгъонба, унэу къысатыгъэмрэ Хъанэхъу Асхад зычэс

сенэгүе, игушыкэ иупчэхэм джаущтэу къысщагьэхъу. «Къэпшагь, ар директорэу Тууцож районым ит еджаплэм горэм къыкыгьэу Краснодар щыреклэгъигэ конференцием къышигъущыгъагьэу къэсэшлэжь, «Если не ошибаюсь, его зовут Асхад Биляович — порядочный человек», — къытихъагь.

Сэргүэ, цыфышу дэдэмэ ашыцгъэти, Иван Романовичим къызилкэ Тхъэм къытихъагьэм фэдэу къысщыхъуцтыгь. Джыри хэхъуагь, иеплэйкэ тэрэзэу къычэгь.

«Мыхъурэ щылэп» alo цыфхэм. Аш ыуж ильэс зытүүш тешшагъэр

ШІЭЖЫР ЗЫГЪЭЛЪАПІЭРЭМ инеущрэ мафэ мамырышт

Зэо жъалымэр ошіэдэмышіэу кызэрежьэгъагъэр тинахыжхэм къајотэжъэу зэхэтэхы. Иунагъо, исабийхэм афэла-жъехэрэ цыифхэр аш имашіо пэуадзэнхэ фаеу хуугъэ. Заом ижъалымыгъэ, аш имашіо лыгъэ зэхэзымышіэгъэ унагъо къэралыгъом исэп тюми хэкукуагъэ хуущтэп. Аш пешүеклонхэм пае кын маклэп тицифхэм кызэрэнкыгъэр, псаоу кыхэмкылжыгъэри бэ. Зэо жъалымым хетыгъехэу, щизэуагъехэу, щифхэгъехэу, ау зыщагъэтылыгъэ чыпіэр яахылхэм амшіэу зигугуу къашырэр маклэп. Ахэм ашыщ Хъатхъоху Сэфэрбый.

Къэралыгъор шъхафит зы-
шыкъынэу дэкыгъе купым хэ-
тэу аш ибын ыбыгынагь ыкы-
кыгъэзэжыгъэп. Гухэл нахь
мышіэми, зыщыкодыгъэр игу-
псэхэм ашлагъэп.

Сэфэрбий Аладжкью ыкъор
Теуцожь районым ит къуаджэу
я 2-рэ Едэпсыкъуае кызы-
хъугъ. 1939-рэ ильэсым фин
заор клоэ дээ къулыкъум
ащэгъагь. 1940-рэ ильэсым
икъоджэ гулсэ кыгъэзэжыгъигъ,
ау бэрэ рэхъатэу псеун ыль-
кыгъигъэп. Заом иапэрэ ильэс-
хэм къащегъэжыагъэу Сэфэр-
бий лыхъужынгъэ кызхигъа-
фээ зэуагъэ.

1941-рэ ильэсым Нижне-Ба-
канскэ иапэрэ зэо гъогухэр
щыригъэжыагъэх. Кызэрало-
жырэмкэ, а ильэсым икъима-
фе Сэфэрбий ишхъэйусэу Го-
щэунае макъе кыригъэли, зы-
дэшыиэм клоғагъэ. Аш үүж
льэужыр клоғагъэ, ишхъэгъу-
сэ кыгъэзэжынам Гошэунае
ежэштыгъэ, ау аш икъебар эз-
хихыштыгъэп. Гугъапіэу илэр
ымыухэу охтабэ блэгъигъ, ау
1942-рэ ильэсым ишхъэгъусэ
зэрэфхэгъем икъебар гухэл
къылтагъэлсэгыгъ.

Гошэунае ильэс 20 нахь
ыныбжыгъэп шъузабэу кызэ-
нэм. Бзыльфыгъэм кыненэ эз-
ринкыгъяэр бэ, ау зэклако
имыиэу ышъя кыифагъэр ыгъе-
цэклагъ. Сабый цыклоу ыы-
гыгъигъе Рэшыдэ гъогу занкэ
тыригъэхъанам, ятэ фэдэу лы-
бланэу ыпчунам ныр пыльигъ.
Клалэр сидигъуу тым фэшагъ,
аш щысэ тырехы, фэдэ хуу-
ным къэнэцы. Рэшыдэ нахь
ины хууи, кыгурлуу зыргы-
жъэм, ятэ фэгъэхыгъэ къэбар-
хэр Гошэунае кыифилутэшты-
гъэх. Ар Хэгъэгу зэошом зэр-
эшызэуагъэр, мамырныгъэр
цифхэм къафидынам фэ-
банээ инэ къээримыгъээ-
жыгъэр икъала дэгъоу кыгур-
лыоштыгъэ. Ау зыщагъэты-
ллыгъэр зерамышэрэм лъэ-
шэу ыгъэгумкыштыгъэх. Аш

Мыщ дэжь чыпіэ 19-мэ зэ-
рашызэуагъэхэр къэзыушыхъа-
тырэ картэ къыднэсыжыгъ. Я
373,4-рэ зуухумапэм дэжь
Хъатхъоху Сэфэрбий щифхэ-
гъэу ары кызэрратхъыжы-
гъэр.

Мамырныгъэр къытфэзыу-
хъумагъэу, лыхъужъэу фэхыгъэ
Сэфэрбий ишлэжь Хъатхъо-
хъумагъэу яунагъо щагъелапіэ.
Ильэс къэс ахэр Теклоныгъэм
и Мафэ тэфэу къэм маклох.
Мы ильэсым жъоныгъуакэм и
9-ми аш щылагъэх.

Шаумянскэ перевалыр къэ-
зыухъумагъэхэм, аш лыбланэу
щизэуагъэхэм афэгъэхыгъэ
музей 2014-рэ ильэсым мыщ
къышызэуахыгъ. Хъатхъоху
Сэфэрбий исурэти аш чиэль.

— Гухэл нахь мышіэми,
Теклоныгъэм и Мафэ ехъулэу
лофтхъабзэу зэхашхэхэрэх
Хэгъэгу зэошом хэлэжъагъэу
къяклюаллэрэм япчагъэр нахь
маклэ мэхъу зэпйт, — кыулагъ
Рэшыдэ. — Мыгъэ посуплээм
щашигъэ зэхахьэм зы вете-
ран нахь хэлэжъагъэ.

Тигуцыгъэтуу кызэрриуагъэм-
кээ, анахъэу зылыпплэрэр
саугъэтим изытэл зыфэдэр
ары. Ар къабзэу зэралыгъын
егъэгушо. Лыхъужынгъэшхо
зезыхъагъэхэу, дунай мамы-
рыр къытфэзыгъэнэгъэхэм зе-
ряфшыуашуу зерагъэлапіэ-
хэрэр зэригуапэр аш игущыгъэ
къышыгъэшыгъ.

— Сяэтэ зэрэхкюдагъэр си-
гу къеоми, сизышифэе уах-
тэм сыйколоу, аш икъэ секюол-
шунам амал зэрэсилэмкэ сэгү-
шіо, — elo Рэшыдэ. — Аш
лыхъужынгъэуу зерихъагъэр
сищысэтихыгъэуу сигъашэ къэ-
сэхъы, кыткэхъухъэхэрэ ныб-

жыкъэхэм мамырныгъэр къыт-
фэзыгъэхэр язгъэшіэнам,
агурызгъэоным ыуух сит. Си-
къалэхэм ятэжь зыфэдагъэр
ашіэ, осе ин фашы. Ахэм
къаклэхъухъэгъэхэлэх
тарихыр язгъэшіэнам
сипшъэрэлтэуу сэлтээ.
Псэуплэу Шаумяным Текло-
ныгъэм и Мафэ ильэс къэс
щыхагъэунэфыкы. Рэшыдэ
кызэрриуагъэмкээ, мыгыи ар
игъэктөгтэуу куяагъэ. Псэуплэм
иадминистрации илъяклохэр, ве-
теранхэр, къэлэеджаклохэр зэ-
хахьэм къеклонлагъэх. Зэо ильэс-
хэм тицифхэр зыхэтгыгъэх
кынгыгъохэм афэгъэхыгъэ къэ-
бархэр къалотагъэх, орэдхэр
къяулагъэх.

Зэрэ Урысыеу чанэу зыхэ-

лэжъэрэ лофтхъабзэу «Мыкло-
дыжыщт полк» зыфилорэр
Шаумяным щыреклакыгъ. Аш
изэхшцаклохэм кызэрарорэмкээ,
пшъэрэлтэуу илэр заом хэлэжъа-
гъэхэм, мамырныгъэм фэбэнэ-
хээз зыпсэ зыгъэтылыгъэхэм
яшэжь цыфхэм агъэлэеплэныр,
ныбжыкъеу къэтэджыхэрэм ар
икуу фэдизэу зэхашыкыныр
ары. Псэуплэу Шаумяным дэс-
хэри «Мыклоудыжыщт полк» зы-
филорэр лофтхъабзэм чанэу хэ-
лэжъагъэх. Туапсэ, псэуплэм
пэгъунэгъу къуаджэхэм ашы-
псэухэрэри мы лофтхъабзэм
хэлэжъагъэх. Рэшыдэ кызэр-
риуагъэмкээ, нэбгырэ 400 —
500 фэдиз урамхэм арыклягъ.
Хъатхъоху Рэшыдэ икъалэу
Адамэ, аш ишхъэгъусэу Аннэ,
икъорэлфхэу Заремэрэ Ан-
дзауррэ игъусэху аш хэты-
гъэх, ятэжь пашъя ишэжь агъ-
лапіээ ныбжыкъеу хээр урам
шъхыаэл кырыкъуагъэх.

Хъатхъоху Рэшыдэ икъалэ-
хэм, ахэм къаклэхъухъажы-
гъэ сабийхэм ятэжъэу Сэфэр-
бий зыфэдагъэр аригъэші-
нам, ыпсэ зыфитыгъэ мамыр
щылаклэр гъэлээлэгъэн зэрэ-
фаер агуригъэоным ишыпкъэу
пыль. Хэгъэгу зэошом зэр-
эшызэуагъэм фэгъэхыгъэ къэ-
бархэр зэхихыгъэхэр икъалэхэм
къафелутэх, сурэтхэр аргэл-
лэгъэхъ.

Мамырныгъэ щылаклэр
къытфыдэзыхыгъэхэр тиньб-
жыкъеу ашіэн фае, —
кытиуагъ Сэшыдэ. — Ыпсэ
емыблэжъэу тищылаклэр нахын-
шу хуунам фэбэнагъэхэр ты-
гу идгээлтэйнхэ, заом щы-
фэхыгъэхэм яшэжь дгээлэ-
пэн фае.

ГҮӨНЭЖЫКЬО Сэтэнай.

Искусствэр ыкIи ныбжыкIэхэр

Музыкэм идунэ хъалэмэт

Хэтрэ цыфи исабыигьо-кIэлэгьум хапльхьэрэр ары пкы фэхъурэр. Аш елъытыгъеу къэлон плъэкIыщтыр зы: искусство хэпшэнхэр, мэкъамэм едэхүхеу, апкырыхъеу, зэхашлэу ыкIи ашкIэ Іэмэ-псымэ гъэнэфагъэхэм къарагъаю егъесэгъэнхэр мэхъанэ зиэ юфыгъу.

Адыгэ Республикаим искуствехэмкIэ икэлэцыкIу еджаипIэ Лъэцэрькью Кимэ ыцIэ зыхы-

Шамсэт джыри сабый дэдагь Мые-
къуапэ къадыдэс ятэш нахыжъеу
Шыу Щэбанэ яунэ
къызехъэм.

Пшъашъэжъые
нэжгъур цыкIум
Іуплъыхъ-Іуп-
лъыхъи, зыгорэ
хилъэгъуагъеу,
ышэу, сабийм ятэу
Щамил риIуагь ар
музыкальнэ еджа-
пIэм Чагъэхъанэу.
Аш тетэуи зекIуа-
гъэх.

рэм мы пшъериль инир егъэ-
цакIэ. ЦыфыкIэм ипунгъэсэнкэ
искуствэм амал-куючайу илэр
къигурыоу, АР-м культурэмкIэ
иапэрэ министрагъеу Ханэхъу
Адам Асхъад ыкъом ыпкъ
къикIэу мы еджаипIэр зэхаш-
гъагь.

ИскуствехэмкIэ Республикаим
къэлэцыкIу еджаипIэм къутэмэ
зэфэшхъафхэр — йорыуа-
тэмкIэ, къашъомкIэ, ордукъэ-
лонымкIэ, лъэпкъ музыке һэмэ-
псымехэмкIэ ыкIи фортецианэм
къизэрбэгъэштывмкIэ — илэр.
Мы мафэхэм тигъээт ихъаклагь
еджаипIэм фортецианэмкIэ икъу-
тамэ икэлэгъэдже хъупхъеу
Шыу Щамсэт Щамилэ ыпхъур.

Музыкэм зишыгъэштыве езып-
хъгъе Шамсэт исэнхъяят зэрэ-
фэхъогъе шыкIэр, аш зэрхъу-
лэрэр, еджаикохэр дэхагъэм
зэрэфилхъэрэр зэдгэшшагъе.

— Ильэсбэм музыком, ана-
хъеу фортецианэм къизэрбэ-
гъэштыв шыкIэр, аш зэрхъу-
лэрэр, еджаикохэр фэсэгъасэх, — elo
бзыльфыгъэм. — Сшэрэ юфым
гуки сепхыгь, сшогъешшагъон,

еджаикохэм сяэшырэп, сисе-
нхъяят лъэшэу сиклас. Бгъегум
къидэкIыре мэкъамэр һэз-
гъуба?! — къыхегъахъо, иоф
зэрийлапIэр мыгъуашу.

Шамсэт джыри сабый дэдагь
Мые-къуапэ къадыдэс ятэш на-
хыжъеу Шыу Щэбанэ яунэ
къызехъэм. Пшъашъэжъые нэж-
гъур цыкIум һуплъыхъ-һуплъыхъ,
зыгорэ хильгэгъуагъеу, ышэу, са-
бийм ятэу Щамил риIуагь ар
музыкальнэ еджаипIэу N 1-м
(урамэу Комсомольскэм, джы
республикэ ныбжыкIэ тхиль-
еджаипIэм ыгъукIэ щытыгъэм)
чагъэхъагь.

— Гэшшэгъонир, — къыхе-
гъахъо Шыу Щамсэт игущыгь,
— сяэтэхъу Щэбан, Башыр, Ку-
щыку, сяэтэу Щамил — плыри
еж-ежырэу зэрагъашшагъеу му-
зыке бээсп һэмэ-псымехэм —
шыкIэштывнэм, мандолинэм,
домрэм къызэрэрагъашшагъеу
ары. Шыгъке, зыфеджагъеху,
лофу ашшэштывгъэр нэмькы-
гъэх. Сэ сяэтэ ашэр нэбгыри
10-у Таганрог дэт ашшэрэ
еджаипIэм инженер-механик
сэнхъяят щызээгъэгъотыгъе-
хэм ашшыгь, сяэн Адыгэ къэ-
ралыгьо къэлэгъэдже институты
биологиэмкIэ икэлэгъэд-
жагь.

Ау лъэпкъ искуствэм
анах фэшгэгъагьэр ыкIи адь-
гэ культурэр куоу зышштывгъэр,
зылэжгъагьэр сяэтэшэу Щэбан
арыгъэ. Дзэккулыкъушэу зы-
штывгъеми, полковнику аш
къыхэкIыжы Адыгейим къизз-
клюжыими лъэпкъ искуствемкIэ
гъэзагъеу юфышо ышшагь. Сэ
(сыцыгъу ө сышыгъагьэп) къэ-
смышигъыпэми, ежх лакъом
— Шыухэм музыкэмкIэ, ор-
дымкIэ, аш икъегъэонкIэ ахэ-
лъыгъе сэннаущигъагьэр адьгэ
хъакIэштим къышжэгъагъэкIэ
енэгүягъо.

— Щамсэт, ашэдээ
Мые-къуапэ къэлэцыкIу
музыке еджаипIэм Шыу
Щэбанэ узэришгэгъагьэр
къэпугагь. Сыдэуштэу
аш еджаипIэр

щылъыбгъэкIотагъа, укIэ-
гъожьеу къыхэкIыгъа?

— Ашэр къэлэцыкIу музы-
кальнэ еджаипIэм сэгүгуоу, си-
гурихъеу сищеджагь, къесуухыгь
ыкIи Мые-къуапэ музыкальнэ
училищим фортецианэмкIэ иотде-
ление ильэси 4 сищеджагь, дэг-
буоу къесуухыгь. Къэлэгъэдже
сэнхъяят сиэу сэ музыкальнэ
еджаипIэу N 1-у къесуухыгьэм
лофшэнир шээгъэжагь. Сшэр-
эм сиэгъразэу, еджаикохэр
мэкъэм дунаим зэрэхасщэх-
рэм сиэгъушоштагь. Иоф сшэ-
зэ заочнэу Адыгэ къэралыгьо
институты (джы университе-
тим) имузыке-педагогическе
факультет къесуухыгьагь. Ис-
кусствехэмкIэ Адыгэ республике
къэлэцыкIу еджаипIэр къызы-
зэуахым, игъоу альгэуи, си-
кырагъэблэгъагь, ашэр музыке
еджаипIэм сикуырашыжы, фор-
тецианэмкIэ отделением сиу-
хыагь. Тыдэ ушыгъэми, пшэрэм
урукIэ уфэшагъэм угупсэфыщ.

Къыхэзгъэштимэ сшоингъор
тиотделение щеджэнхэу къа-
клюхэрэм фортецианэм къыра-
гъэоним зызэрэшыфагъасэрэр
ары. Аш елъытыгъеу, еджаипIо
пепч зырызэу, къэлэгъэдже
лоф зэрэдишшэрэр ары. Къэлэ-
гъэдже дэгуму егъэдже шы-
кIе хэхыгъэхэри лэклэтых, егъ-
федх, ау ежх еджаипIоми игу-
тыныгъе, ышхыэ зэрэриубы-
тэрэм, зызэригуулэрум бэ яп-
хыгъэр, — elo къэлэгъэдже
перытэу Шыу Щамсэт Щамил-
э ыпхъум.

ЕгъэдженмкIэ опыт ин дэгъу
зине къэлэгъэдже форте-
цианэмкIэ отделением үүхэу
Ш. щ. Шыум, И. Г. Ярмолинска-
ям, Н. А. Козуля, И. А. Ко-
ростовам, С. Н. Кушновам фор-
тецианэм фагъасхэрэ еджа-
кохэм музыкэмкIэ шэныгъеу,
куулайныгъеу агъотыхэрэр
лофхъэбээ зэфэшхъафхэм къа-
шагъэшыпкъэжыхъ.

ИскуствехэмкIэ Адыгэ рес-

— Музыкэр, къашъор,
ордэр искуствэ иным
ишапхъэх. Ильэсвэб
хуугъэу ныбжыкIэхэр му-
зыкэм фэогъасэх. Шыуот-
делениекIэ иофшлакIэ —
шыкIэ-амалхэм, програм-
мэхэм, еджаикохэмрэ
къэлэгъаджэхэмрэ зэр-
зэпхыгъэхэм тафэгъэнэ-
лиасба.

— Музыкэр цыфыкIэм —
ини, цыкIу ыгу пшъхъалэ
фэхъурэ юфыгъу, шум, къэбза-
гъэм, дэхагъэм фенху. Анахъуу
ар музыке һэмэ-псымэ гъэнэ-
фагъэм елхыгъэнир уасэ зине
альгэ. Тэ тиеджэлэ къутамэ
еджэкIо 50-м ехъу мы иль-
сым щеджэ. Ахэм къэлэгъэдже
нэбгыри 7-м юф адашэ. ПрограммитукIэ
етэгъаджэх: ашэр — музыкэр сэнхъяят
зыфэзэштывшыимэ зышоигъохэм
ательягъагь, ильэси 8-рэ ахэр
еджэх. Ятлонэрэ программэр
зэгээлэпсихъагъэр музыкэр
зикласэху, ашкIэ шэныгъэхэр
ыкIи къегъэлокIэ хабзэр зышэх-
хэм зышоигъохэр арх, зэрэ-
дажэхэрэр ильэси 5.

Ашэр ильэс еджаипIэм тштэ-
хэрэр ильэси 5-м къышжээ,
ау нах гъэунэфыгъэр, ильэ-
си 6,5-рэ — 9-м нэс зынхъя-
хэр еджаипIоми фежъэнх аль-
кыщ.

Джаш фэдэу Дунэ
творческэ зэнэ-
къокью «КъегъаIу,
къашъо, орэд
къаIо!» зифиIоу
Краснодар
шыIагъэм а I-рэ
шъуашэр зине дип-
ломыр къыщифа-
гъэшшошагь Шыу
Щамсэт иеджакIоу
Хъатамэ Гунэф. Мы
отделением щеджэ-
хэу Елизавета
Кругловам, Екатери-
на Уваровам,
Сихъу Заур гъэ-
хъагъэхэр джаш фэ-
дэу ашIых, мэкъа-
мэр якIас.

публике къэлэцыкIу еджаипIэм
К. Лъэцэрькью ыцIэ зыхы-
рэм иеджэкIо чанхуу, дэгъухуу,
еджаипIэм идахэ рязыгъаIхэрэм
ашшыгъ Шыу Щамсэт ригъа-
дажэхэу Хъурмэ Самире — я
IV-рэ республике фестивалэу
AP-м икомпозиторхэм япро-
извенихэр къезыгъэягъэхэм
ашшыгъ, я II-рэ шъуашэр зине
дипломыр къыратыгь. Темыр
Кавказым имузыкант ныбжы-
кIэхэм яя XIII-рэ шъолтыр зэ-
нэкъокью идипломант.

Дунэ творческэ зэнэкъокью «КъегъаIу, къашъо, орэд къаIо!» зифиIоу Краснодар шыIагъэм а I-рэ шъуашэр зине дипломыр къыщифа-
гъэшшошагь Шыу Щамсэт иеджакIоу Хъатамэ Гунэф. Мы
отделением щеджэхэу Елизавета Кругловам, Екатерина Уваровам, Сихъу Заур гъэхъагъэхэр джаш фэдэу ашIых, мэкъамэр якIас.

Ильэс еджаипIэр ыкIэм фэкIо.
Къэкъошт ильэсвэб ёджэгъумкIэ
музыкэмкIэ зэчий ыкIи сэна-
уущыгъе зыхэлхэм еджаипIэри,
мы къутамэм икэлэгъаджэхэри
къяжх. Адыгэ республике гим-
назиим ишагу шыпкъэ иску-
ствехэмкIэ Адыгэ республике
къэлэцыкIу еджаипIэр зэрэдэтыр
къэлэдеджакIохэмкIи, нытхэхэмкIи
лъэшэу йэрыфэгъоу, чыпIэ гул-
сэф ухъумагъэу зэрэштым
шъунаэ тешүудзэмэ тшоигъуу.
Зы щагу еджаипIэр ыкIэм
еджэн тедзэри Ѣызэдбгъэ-
гэкIэшыр ухьтэр къыпфэзыгъан,
псаунгъыгъэри зуухум.

Музыкэм идунэ хъалэмэт
хэуционхэ зимурад къэлэцыкIу
пстэуми мы еджаипIэм форте-
цианэмкIэ икъутамэм къяжх.
Мэкъоугъум и 1-м къышжэ-
хъгъеу еджаипIэр музыкэмкIэ
езыгъэжъэн зигухэлхэр аштэ-
штыгъ.

**МАМЫРЫКЬО
Нуриет.**

Лъэпкъ искуствэр — тибаиныгъ

Адыгейимрэ Казахстанрэ зэгъусэх

Художественэ гъесэнүгъэмкэ лъэхъанэу тызыхэтэм гумекыгъоу тиэхэм, һофхэр тапэкэ лъагъэ къотэнхэм фэш щыкыагъэхэр зэрэдагъэзыжыщхэм, нэмийхэм яхылэгъэ зэхахьэ тыгуасэ Мыеекуапэ щыкыагъ. Культурэм, искуствэм яофишишэхэм зэгъепшэнхэу ашыгъэхэм язэфэхысыжхэр кызызэрыклохэп.

— Адыгэ Республиком искуствхэмкэ икелэцыклю еджаплэу Лъэцэркью Кимэ ыцэ зыхырэм ипащзу Андэрэкью Марзыет һофхабзэр зэрищааг. Зэхахъэр нахь гъэшэгъон къэзышыгъэр Адыгэ Республикомрэ Казахстанрэ лъэпкъ искуствэм фэгъэхыгъэ егъеджэнир зэрэзэхашэрэм зэрэтигушыагъэхэр ары.

ЗанкIэу зэдэгүүшыагъэх

Техникэм хэпшыклю зеушьомбгыу. Адыгейимрэ Казахстанрэ эфирим итхэу занкIэу зэдэгүүшыагъэх. Казахстан икъалэу Астана искуствхэмкэ икелэцыклю еджаплэу N 1-м иеджаклохэр, къэлэгъаджэхэр тлэгъухээзяялпъякхэм защицдгъэгъозагъ.

Искуствхэмкэ Казахстан ильэпкъ университет икафедрэ ипащэу, искуствоведениемкэ кандидатэу, профессорэу, искуствхэмкэ Казахстан изаслучженнэ һофшишэу Гульнара Альпесивам къызэриотагъэмкэ, лъэпкъ искуствэм изэгъешэн мэхъэнэ ин ратэу заублэжыгъэр 1991-рэ ильэсэм ынж.

Г. Альпесивам къызэриуагъэмкэ, 1917-рэ, 1936-рэ ильэхэм искуствхэмкэ егъеджэнир зэрэзэхашщтэм пыльхуягъэхэхэр ашытшыгъях. Советскэ Союзым Казахстан зыхэтгэе уахтэм ойтгэу яэ хуягъэх кыфагъэзэжы.

Лъэпкъ искуствхэмкэ якIэлэцыклю еджаплэхэм музыкальнэ һэмэ-псымехэр икъерклю къаштэжыгъэх, ансамблэхэр зэхашжыгъэх. Казаххэм яльэпкъ шуашхэр зыщыгъхэ шишэшэжы.

Хабзэр яIэпыIэгъу

Искуствэм иофишигъохэр лъагъотэгъэнхэмкэ Казахстан икъерлэгъо һофшишэхэр яIэпыIэгъу къафэхъу. Хэбзэ шапхъэхэм адиштэу программеу яэ хуягъэм зэрэхатхагъеу, лъэпкъ искуствхэмкэ езигъаджэхэрэм яIэпыIэгъу тедзэхэр афаших. Ахьщэу пэхуяштми хэбзэ екъоллаклэ илэу щит. ЛъэкI зиIэхэу мылькуклю яшыагъэ къэзыгъэхонхэ зытэхштхэ цыфхэри янэпльгэу итых.

Къэлэцыклю 800 фэдизрагъаджэ. Фольклорым къылкырыкхээзэ лъэпкъ искуствэм къылкыгъэ гъогур агъельаплэ, шэнгээлэжхэр гъусэ зыфхъугъэхэ къэлэгъаджэхэм һофшишэн нахь дэгъо зэхашшэу аублагъ.

Зыгъыныгъэхэм

ЯЛЪЭУЖ

Адыгэ Республиком культурамкэ иминистрэ иапэрэ гуа-

дзэу Ольга Гавшинам зэхахъэм къыщыхигъэшыгъ Адыгейимрэ Казахстанрэ тапэкли һоф зэрэзэдэшштэй.

Лъэпкъ искуствэм итарих къызэдэтыухумээ хэкыгъипхэр къызэрдгъотьщхэм къытегущыагъэхэм ашыщ Адыгэ къэралыгъо университетим икъэлэгъаджэу, тарих шэнгээхэмкэ докторэу, профессорэу, Адыгэ Республиком икомпозиторхэм я Союз итхъаматуу Къэгъэзэж Байзэт.

— БэшIагъэу тытегущыгъэ, ау һофхэр лъыкIуатэхэрэп, — къытиуагъ Б. Къэгъэзэжым. — Адыгэ лъэпкъ музыкальнэ һэмэ-псымехэр зыхэт ансамблэ республикэм Ѣзызэхэтшэн фое. Ашшиуагъэхэ тиммузыкальнэ искуствэ хэхъонгъэхэр ышыщтых.

Б. Къэгъэзэжым зэриллытэрэмкэ, лъэпкъ музыкальнэ һэмэ-псымехэр шыкIэпцинэр, һеппцинэр, нэмийхэри къызыщашыщхэ һофшишэри къызэрухыгъэн фое. Адыгэ унагъо пэпчь шыкIэпцинэр илэн, бээсхэмкэ ордышшохэр къыригъэхонхэ ылъэкын

фое. Адыгэ къэралыгъо университэтим лъэпкъ музыкальнэ һэмэ-псымехэмкэ ансамблэ Ѣзызэхашэм, һофыр етланэ лъагъэкотэнхэмкэ амалхэм къаххьощт.

Филологие шэнгээхэмкэ докторэу, профессорэу Унэрэкью Рае, Адыгэ Республиком искуствхэмкэ иколледжэ У. Тхьабысымэм ыцэ зыхырэм ипащзу, Адыгейим къытегущыгъэхэмкэ изаслучженнэ һофшишэу Күфэнэ Шамсэт, республикэм искуствхэмкэ икъэлэцыклю еджаплэу К. Лъэцэрикьюм ыцэлэх Ѣытим икъэлэгъаджэу, Адыгейим изаслучженэ суретышэу Гүукэ Замудин, нэмийхэри къэгүүшагъэх.

Фольклорым укылкырыкхээзэ лъэпкъ искуствэм итарих зэбъэшэнхэм фэш амалэу Ѣытим Унэрэкью Рае һүнкэу иеплъякхэр къарилолагъэх.

Зэхахъэм къыщаалтыгъэхэ һофхэр зэфахыссыжыщтых. Къэбар хэхыгъэхэм гъэзетеджэхэр ашыдгъэгъозэштых.

Суретыр зэхахъэм къыщитехгээ.

Зэхэзыщагъэр ыкIи къыдэзыгъэкIырэр:

Адыгэ Республиком лъэпкъ һофхэмкэ, Икъыб къэралхэм ашыпсэур тильпкъэгъухэм адярIа зэпхынгъэхэмкэ ыкIи къэбар жыгъуем иамалхэмкэ и Комитет Адрессыр: ур. Крестянскэр, 236

Редакцион зыдэшыIэр:

385000, къ. Мыекуапэ, ур. Первомайсюр, 197.

Телефонхэр:

приемнэр:

52-16-79,

Редакцион авторхэм къайхырэр А4-кIэ заджэхэр тхьапэхуу зипчагъэкI 5-м емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлзэу, шрифтыр 12-м нахь цыкунэу Ѣытэп.

Мы шапхъэхэм адимыштэр тхыгъэхэр редакцион зэкIегъэжохых.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхытыгъэр:

Урысы Федерацием хэутын һофхэмкэ, телерадиокэтынхэмкэ ыкIи зэлъы-ИсыкI амалхэмкэ и Министерстве и Төмүр-Кавказ чыпIэ гъэорышапI, зэрэушыхытыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхытыр

ООО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекуапэ, ур. Пионерсюр, 268

ЗэкIемкИ пчагъэр

4675

Индексхэр

52161

52162

Зак. 867

Хэутынм узьчицтхэнэу Ѣыт уахтэр Сыхытыр 18.00

Зыщаушыхытыр тхыгъэхэх уахтэр Сыхытыр 18.00

Редактор шхъяIэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъяIэм игуадзэр
Мэшлэкъо С. А.

Пшъэдэжыжыгъэхэх зыхырэр секретарыр

Хъурмэ
Хъ. Хъ.

ТИКЪЭГЪЭЛЪЭГЪОНХЭР

ШушIагъэм епIух

Ящэнэрэ къэлэцыклю шьольыр фестивалэу «Театральное Зазеркалье» зыфиорэр тыгуасэ Адыгэ Республиком Ѣытэхашагъ. Къэгъэлъэгъонхэм нэбгырабэ яплыгъ.

Суретыр итхэр: спектаклем хэлэжьагъэхэр.

Республикэ филармонием ѢыкIогъэ спектаклэу «Чадзыжыгъэ псынэр» зыфиорэр шумрэ өмрэ афэгъэхыгъ. Мэрэтикью Казбекрэ Павел Усковырмэ атхыгъэм тэхгээ спектаклэр Нэгъой Асиет ыгъэуцугъ. Евгений Колычевым, Хъакурынэ Рустем, Сергей Вигериным, Къапэ Сайдэ, Сусана Косян, Нэгъой Зурыет ролхэр къашыгъэх.

— Къэлэцыклюхэр нахьыжхэм ядэунхэ, шушIагъэр агъэлэпIэн зэрэфаер спектаклэм къыщытэгъэльагъо, — къытиуагъ Адыгэ Республиком инароднэ артистэу, къэлэцыклю театэрэу «Дышэ къошынэм» ирежиссерзу Сихъу Станислав. — Лъэшэу тигуапэ ны-тыхэм ясабийхэри ягъусэхэм къэгъэлъэгъонхэм зэреплъягъэхэр.

Артистхэр Сусана Косян, Нэгъой Зурыет, Сергей Вигериным къызэретаугъэу, къэлэцыклюхэм алъэгъурэм гуябзээлэхэпIэн зэрэфаер спектаклэм къыщытэгъэльагъо. Ашфэдээ зэфыщытыкхэм театрэмрэ къэлэцыклюхэмрэ нахь зэпблагъэ ашых.

НэкIубгъор зыгъэхызырыгъэр ЕМТЫЛЬ Нурбай.